

Silderogn fra sild til marked

Alfred Halstensen
Professor/overlege
Universitetet i Bergen /Haukeland Universitetssjukehus

Medeigar i havfiskeselskap i Bekkjarvik

Mitt overordna mål

Betre ernæring for bedre helse

Mat og helse 2014

Vi er et oss sjuke !

Kosthold er den viktigste risikofaktoren sett i forhold til tapte gode leveår.

Stortingsmelding 2014-12
Prioriteringsutvalet

Disposisjon

- Kultur og historie
- Er fisk sunt?
- *Frå Hav til Helse* med fokus på ROGN
- Clondyke ROGN!
- Byggja kunnskap og marknad

Bekkjarvik 1956

Vi åt oss friske

Gardar på 1950-talet

Gardar 2009 – ringnot + trål, filet + frys

2009: 1000 tonn lodde- og silderogn

2013: Solgt til Grønland

Bergen 2005

Programstyret for ernæring

frå Hav til Helse

*Ein "allianse" innan
marin ernæringsforskning*

Nofima

NIFES

Mål: $H \rightarrow H$ frå Hav til Helse

$H \rightarrow H$ skal

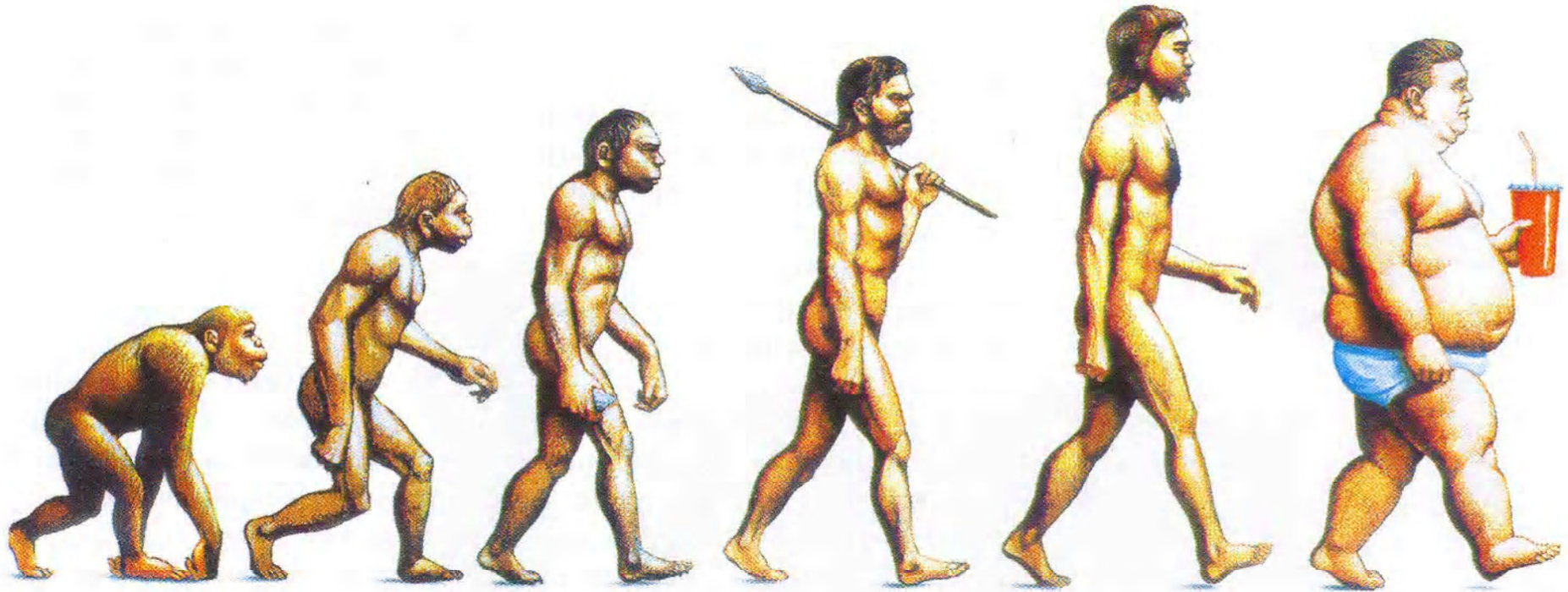
styrkja forskning på og bruk av helsefremjande marin ernæring

$H \rightarrow H$ skal

- skape innovasjon innan næringsutvikling og helse basert på grunnforskning og anvendt forskning
- styrkja tverrinstitusjonell forskning og samarbeid innan helsefremjande marin ernæring
- styrkja samarbeidet mellom ernæringsrelaterte bedrifter og forskingsinstitusjonar
- ha fokus på utnytting av helseprodukt frå underutnytta marine råvarer

The world is changing .....

WHO: Obesity the greatest burden of disease in the world

H → H

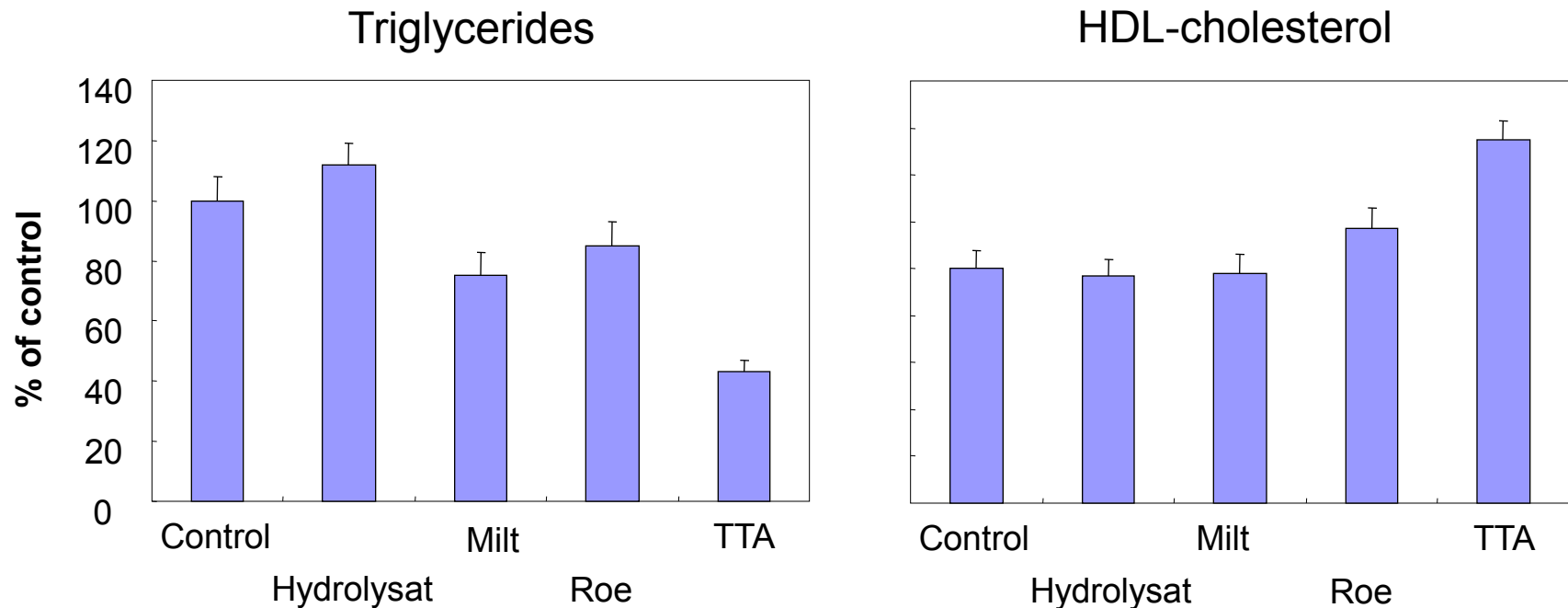
Frå Hav til Helse

Fokus på sjømat, og spesielt silderogn

The herring milt and roe project

Blood lipids in an inflammatory animal model

What is the bioactive component(s)?

Fatty acids or phospholipids ?

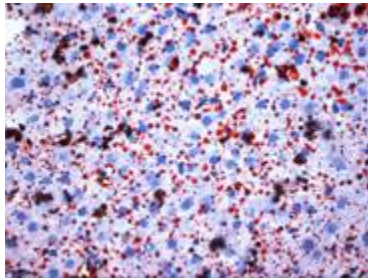
Proteins or peptides ?

Nucleotides ?

The hepatic lipid levels are reduced by fish and soy protein

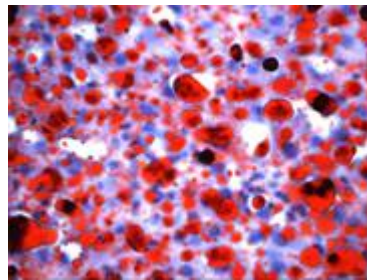
Liver sections stained with Scharlach red

A

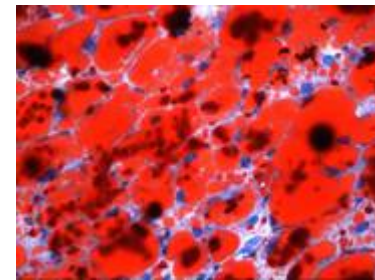
HDI

B

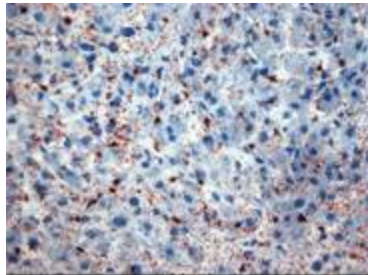
SCP

C

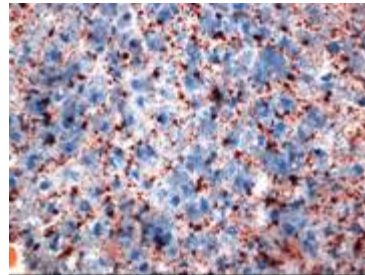
Casein (1)

D

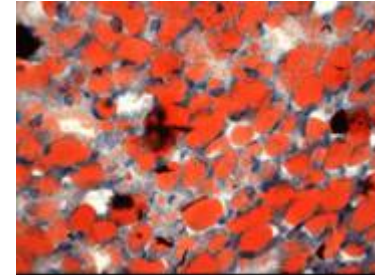
Soy

E

FPH

F

Casein (2)

Restråstoff

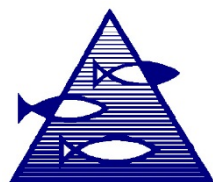

Bergen marine forskingsklynge

2008-

Eit forpliktande samarbeid blant sentrale marine aktørar i
Bergen innan forskning og utdanning

Bergen – ein europeisk marin hovudstad

HAV - LIV - MILJØ

NIFES

Fiskeriforskning
NOFIMA

Utfordring for produksjon av mat og drikke?

DOKUMENTASJON !!!!!!!!!!!!!!!

- Kvalitet
- Bærekraft
- Tryggleik
- Sunn og helst helsefremjande

Dei sterke "drivarane"

- Råvarer
- Kunnskap & kompetanse
- Risikovillig næringsliv
- Visjonære enkeltpersonar

Støtteapparatet: Norges Forskningsråd, m.fl.
Kapital & finans

Næring og forskning

Forskningens oppgaver

- Oppfinning
- Dokumentasjon
- Utdanning
- Formidling av kunnskap

- Innovasjon

Næringens oppgaver

- Oppfinning
- Dokumentasjon
- Utdanning
- Formidling av kunnskap

- Innovasjon

- Verdiskapning
- Kapitalisere verdiene

Styrande faktorar

- Kunnskap – behov & krav
- Lov & forskrift

- Politikk
- Næring
- Media
- Reklame

Raskere til mål og marked

- Kunnskap og kompetanse – kjent og ny
- Dokumentasjon
- Kvalitet
- Helse
- Volum
- Nettverk og samarbeid
- Positiv konkurranse
- Merkevare og omdøme

Utfordringar

- Sild og lukt
- Patentar
- Negativ konkurranse